

Освітня програма
Долинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
для початкової школи (2-4класи) на 2018-2019 н. р.

Освітня програма для школи І ступеня (початкова освіта) розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» та Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня».

Освітня програма початкової освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (додаток 1);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі – навчальний план) (додаток 1).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Англійська мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я", "Фізична культура», «Хореографія".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво"

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури та хореографії не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти використовується на:

вивчення додаткового курсу **«Розвиток продуктивного мислення»** виділено по 1 годині в 3-4 класах. *Програма* розроблена на стику *логіки, математики, мови та психології*. Це спроба на принципі інтеграції формувати мислення дітей молодшого шкільного віку, навчити їх основних операцій та прийомів мислення, розвинути кмітливість, просторову уяву, пам'ять та увагу. (Автор програми О. Гісь (рекомендовано Листом МОН України від 11.09.08 №1/11-4277.)

проведення **індивідуальних та групових занять в 2 класах** виділено по 1 год. з метою реалізації програми «Обдаровані діти» та роботи з дітьми, що досягли початкового рівня знань.

вивчення курсу **"Основи християнської етики"** в 1-4 класах виділено 1 навчальну годину (відповідно до наказу управління освіти, молоді та спорту Долинської РДА від 13.06.2014 р. № 390) - за програмою «Основи християнської етики» для 1-4 класів, розроблений авторським колективом під загальною редакцією Жуковського В.М. (Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Т.: Мандрівець, 2009, 2010, 2011.

Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових *компетентностей* учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування *компетентностей* є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (Додаток 2).

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання 2-4-ї класи
на 2018-2019 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах						Разом
		2-а	2-б	3-а	3-б	4-а	4-б	
Мови і літератури (мовний і літературний компонент)	Українська мова	7	7	7	7	7	7	42
	Іноземна мова (англ.)	2	2	2	2	2	2	12
Математика	Математика	4	4	4	4	4	4	24
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	2	12
Суспільство знавство	Я у світі	-	-	1	1	1	1	4
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	6
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	6
	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	12
	Хореографія	1	1	1	1	1	1	6
Всього		20+3	20+3	21+3	21+3	21+3	21+3	142
<i>Варіативна складова</i>								
Додаткові години на вивчення інваріативної складової курси за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		2	2	2	2	2	2	
Розвиток продуктивного мислення		-	-	1	1	1	1	4
Основи християнської етики		1	1	1	1	1	1	6
Індивідуальні заняття		1	1					2
Гранично допустиме навантаження		22	22	23	23	23	23	136
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25	26	26	26	26	154

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
12	Англійська мова. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
13	Розвиток продуктивного мислення. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
14	Основи християнської етики. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи

Заступник директора школи з НВР

І.І. Мотика